

er jo netop derfor, at den foreslaede Lov ønskes, og jeg troer altsaa ikke, at jeg tager feil, naar jeg siger, at dens praktiske Formaal er det, der er udtalt i § 2. Det er ogsaa efter min Mening overordentlig hensigtsmæssigt, at Staten kan komme Gierne af bortkomne Statsobligationer til Hjælp selv udenfor det Tilfælde, at de kunne bevise eller ialfald bringe til en høj Grad af Sandsynlighed, at Obligationen er tilintetgjort. Jeg har jo endog allerede ved forrige Behandling udtalt, at jeg har en saa stærk Overbevisning derom, at jeg slet ikke vilde være nogen Frygt for at lægge det i Finantsministerens Haand under saadanne Omstændigheder gennem Bevilling at kunne tillade at søge Mortification paa de bortkomne Obligationer. Søvrigt er jeg ogsaa ganske enig med den ærede Finantsminister i, at Affattelsen af § 2 er aldeles rigtig, forsaavidt den lægger et Skjøn i Finantsministerens Haand. Der bør nemlig naturligen selv om Loven giver Afgang til at faae nye Obligationer udstedt, fra Ministerens Side kunne udøves et Tilsyn hermed, saaledes at Defraudation forebygges. — Søvrigt er det i Henhold til de Bemærkninger, som min ærede Collega for Kjøbenhavn (Madvig) har gjort gjældende, og som det synes, at Finantsministeren forsaavidt har sluttet sig til, ganske vist i sin Orden, at § 3 undergives en Redactionsforandring.

Madvig: Naar min ærede Collega tilhøre (Broch) nys gjorde opmærksom paa, at der ikke er Noget iveien for, at Lovgivningsmagten trods en Høiesteretsdom erklærer, at der for Fremtiden skal følges en anden Veie end den, som Dommen har betegnet som den hidtil rigtige, saa er jeg naturligviis ganske enig derti. En Høiesteretsdom er ingen Lov, men en Fortolkning af en hidtil bestaaende Lov. Hvad jeg før sagde, var derfor ogsaa kun det, at naar man opstiller Noget, der gaaer imod en Høiesteretsdom, saa har det, som man opstiller, ikke Charakteren af en authentisk Fortolkning, men Charakteren af en ny Lov, der forandrer den tidligere, hvis Forstaelse som gammel Lov var fastslaaet af Høiesteret. Jeg gjentager

altsaa, at der ikke her foreligger et Forslag til en authentisk Fortolkning, men et Forslag til en ny Lov, og Spørgsmaalet er da det, om man skal give den saaledes foreslaede nye Lov tilbagevirkende Kraft. Nu er der til Forsvar herfor blevet argumenteret fra, at det var udtalt af en meget betydelig Retslærd, for hvis Anseelse jeg selv om jeg var Jurist, hvad jeg ikke er, vilde høre mig dybt, nemlig Drsted, at man kunde give en Lov tilbagevirkende Kraft. Men han fandt det dog selv overordentlig betænkeligt, og det var Noget, som han kun forbeholdt Retten til at gjøre. Efter hvad den ærede Finantsminister selv meddeelte, har Drsted, efter først at have sagt, at det var Noget, som man maatte tage sig iagt for, kun tilføjet: dog skal det ikke nægtes, at det kan være retfærdigt. Det er saaledes kun et meget limiteret Forbehold, som naturligen Drsted har taget. Naar der dernæst er blevet argumenteret fra en enkelt Anordning af 1811, saa maa jeg bemærke, at et saadant enkelt Exempel, hentet fra Udøvelsen af den souveraine Lovgivningsmagt i et Forhold, der fra Først af var forekommet Regjeringen saa vanffæltigt som den norske Odelsret, med Hensyn til hvis Ordning den maatte kæmpe sig frem, ikke kan have Noget at betyde. Og naar det siges, at det rigtignok er Forudsætningen for at give en saadan Lov tilbagevirkende Kraft, at der gives tilstrækkelig Tid for alle Vedkommende til at gjøre deres Ret gjældende i Henhold til den tidligere Lov, saa vil jeg dog gjøre opmærksom paa, at man ved hin Forordning af 1811 ikke statuerede nogen ganske ny Ret, men at man blot indskrænkede Tidssomfanget for den tidligere Ret fra 15 til 5 Aar, hvilket er noget mindre end ligefrem at erklære Statsforftrivninger for foreløbde, skjøndt de ikke iforveien kunde foreløbde. Dernæst have baade Drsted og Cancelliet udtalt, at der burde gives en rimelig og tilstrækkelig Frist for alle Vedkommende, men det foreliggende Lovforslag har i nærværende Tilfælde valgt den allerførteste Frist, som af det danske Cancelliet i 1824 erklæredes for antagelig. Cancelliet satte Fristen til 2 a 3 Aar, men her har man valgt 2 Aar, og Fristen bliver maaffee ikke